

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Trismegistus Doctrinæ Christianæ Tertio Continuatus,
Seu Brevis Expositio Sciendorum De Ultima Voluntate
Hominis Christiani In Spiritualibus, Atque Temporalibus,
Methodo Morali-Theologica concinnata, ...**

Mayr, Cherubinus

Salisburgi, [ca. 1735]

§. III. De eis, quæ sunt contraria Testamento.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42295

§. III.

De eis, quæ sunt contraria
Testamento.

Punctum I. *Quæ, & quot sint contraria
Testamento?*

RESOL. Contraria testamento dicuntur mo-²⁷⁵
di illi, quibus testamentum infirma-
tur, annullatur, aut evertitur; & sunt duo,
nempe *Via Juris*, & *factum hominis*. *Via Ju-*
ris id contingit, quando testamentum rum-
pitur, irritatur, vel destituitur. tot. rubr. ff. de
injusto rupto, & Inst. Quibus modis testamenta
infirmantur. Facto hominis id evenit, quan-
do, proposita querelâ inofficiosi testamenti, per
sententiam Judicis rescinditur.

Punctum II. *Quid sit Testamentum rumpi,*
& quot modis fiat?

RESOL. I. Rumpi testamentum dicitur,²⁷⁶
cùm in eodem statu manente testatore, ipsius te-
stamenti jus vitiatur, sunt verba princ. Inst. Qui-
bus mod. testam. infirm. Et hoc fit tribus mo-
dis, agnatione hæredis; effectiōne in filium
suum, vel civilem; & mutata voluntate
testatoris. Patebit explicatiōe.

RESOL. II. Testamentum rumpitur²⁷⁷
agnatione hæredis, ist est, quando post con-
ditum testamentum testatori hæres suus,
& legitimus, dummodo vivas, & non
de-

declinans in monstrum, venerit in lucem,
*l. 3. §. 4. ff. de injusto rupto, & l. 3. C. de posthum.
 hered. instit.* Quòd si vivo testatore, hæres
 agnatus moriatur, ex æquitate Prætoria
 testamentum reconvalescit, *l. 12. ff. de in-
 just. rupt.* si verò primùm moriatur mortuo
 testatore, manet ruptum testamentum;
 quod idem fit, quando in locum filii præ-
 mortui subintrat nepos, de quo vide Cla-
 riss. D.D. Peregrini *l. 2. Instit. ad tit. 13. §. 1.*
 Si testamentum maneat ruptum, ne qui-
 dem legata debentur, saltem profana, *l. 1. C. de posthum. hered.* Attamen legata pia, si
 sint in moderata quantitate, manere salva,
 cùm etiam illi, qui habent liberos, ejus-
 modi legata in subsidium suæ animæ face-
 re soleant, rectè sentit P. Wiestner *ad b.t.*
num. 227.

- 278 RESOL. III. Rumpitur etiam testamen-
 tum effectione filii naturalis in filium suum,
 quod fit, si post testamentum conditum
 legitimatur, juxta *Nov. 89. & §. fin. Inst. de
 nupt.* aut, si quis ab ascendente in filium
 adoptatur, *§. 2. Inst. de adoption.* aut à quo-
 cunque arrogatur, quia sic civiliter fit qua-
 si hæres suus, *§. 1. Inst. quib. mod. test. infirm.*
 in quo tamen casu nec legata pia corruunt,
 nec testamentum ad pias causas rumpitur,
 sed solùm filio hujusmodi arrogato præstan-
 da est quarta debita ex constitutione D. Pii,
l. 8.

l. 8. §. 15. ff. de inoff. test. ut notavit Wiestner num. 230.

RESOL. IV. Rumpitur denique testa-
mentum *mutata voluntate* testatoris, seu re-
vocatione, aut *verbali*, aut *reali*. Ut verba-
lis revocatio testamenti valeat, requirun-
tur duo, scilicet, ut fiat coram tribus sal-
tem testibus, vel apud Acta: & ut ela-
psum sit decennium à tempore conditi te-
stamenti, prout sat clarè exprimitur l. 27.
C. de testam. estque communis DD. Realis
autem testamenti revocatio fit duplici mo-
do. I. Si testator consultò, & animò re-
vocandi, aut alius ejus jussu, testamen-
tum rescindat, dilaceret, sigilla amoveat,
scripturam deleat, inscribat, superscribat,
vel cancellet, l. 1. §. 2. ff. de his, quæ in testam.
delent. Ubi tamen notandum ex P. Reiffen-
stuel num. 750. quòd si plures sint scripti hæ-
redes, & testator solummodò unius, vel
alterius, non verò omnium nomina de-
leat, testamentum non rumpatur, sed to-
ta hæreditas accrescat hæredibus non dele-
tis. II. Fit realis revocatio, si testator
aliud condiderit testamentum, etsi hoc po-
sterius ex aliquo accidente non sortiatur
suum effectum, ut clarè deciditur §. 2.
Inst. quib. mod. test. infirm. Debet tamen il-
lud posterius testamentum legitimè, & cum
debitis Juris solemnitatibus fuisse factum,
ut

ut exigitur cit. §. 2. *Inst. & l. 2. ff. de injust. rupt.* ubi tamen duplex exceptio apponitur, scilicet, si posterius testamentum sit militare; vel, si in eo hæres, aliàs ab intestato veniens, institutus fuisset; tunc enim rumpetur prius testamentum, dummodo posterius coram quinque testibus erectum fuisset, juxta *l. 21. §. 3. C. de testam.* De testamento parentum inter liberos etiam Jure Novellæ 107. constitutum est, quod non rumpatur, nisi per aliud testamentum coram septem testibus legitimè confectum.

Punctum III. Quid sit testamentum irritari, & quomodo fiat?

280 **RESOL. I.** *Testamentum irritari dicitur, quando post conditum testamentum aliqua mutatio statûs ex parte testatoris contingit, ob quam Jura volunt illud reddi irritum. Licet enim testamenta, ex quocunque capite nulla, dicantur irrita, tamen placuit Juris Compilatoribus singulas testamenti infirmitates etiam appellationibus distinguere, ut dicitur §. 5. *Instit. quib. mod. testam. infirm.**

281 **RESOL. II.** *Testamentum tunc præcipuè irritatur, quando testatus subit aliquam mutationem statûs, seu, ut Jura loquuntur, capitis diminutionem; quæ triplex est, Maxima, Media, & Minima: prima est amissio li-*
ber-

bertatis, altera civitatis, tertia juris proprii, ut dum quis prius sui juris, juri alterius subicitur, v.g. per arrogationem. Patet ex §. 4. *Inst. eod.* An autem, si testator ante mortem pristinum statum recuperet, testamentum ejus reconvalescat, non expediti Juris est; Potiores dicunt reconvallescere, si testator passus sit maximam, vel mediam capitis diminutionem, quam patiebatur invitus, nixi §. 6. *Inst. eod.* non autem, si minimam, in quam sponte se coniecit, nisi expressè declaraverit, se illo testamento velle decedere.

Punctum IV. *Quid sit, & quomodo contingat, destitui testamentum?*

RESOL. Testamentum destitui tunc dici-
tur, quando nullus ex eo hæres existit, vel
quia non vult, vel quia non potest, utpote
vivo adhuc testatore, vel saltem ante adi-
tam hæreditatem defunctus, aut à condi-
tione, sub qua hæres institutus est, quacun-
que ex causa deficiens. Ità clarè §. 2. *Instit.*
Quibus modis &c. Quid autem sit de hære-
de, ante aditam, sed non repudiatam hære-
ditatem intra annum deliberationis mo-
riente, jam dixi num. 226.

Punctum V. *Quid sit, & cui competat Querela inofficiosi testamenti?*

RESOL. I. Querela inofficiosi est re-
medium Juris, quò injustè præteritus, aut
R ex-

exhæredatus petit testamentum rescindi, sibi & aliis ab intestato venientibus hæreditatem restitui. Colligitur ex *princ. Inst. de inoffic. test.*

284 RESOL. II. Ista querela competit omnibus, & solis, quibus ex Juris dispositione debetur legitima portio, de quibus *cap. preced. §. 1. Puncto 3. per totum.* Ità quidem DD. communiter, sed non caret difficultate; nam saltè Descendentibus præteritis, & omnino non, aut non justè exhæredatis, testamentum est ipso Jure nullum; querela inofficiosi autem supponit testamentum prius validum, & solum officiò Judicis rescindibile. Credendum itaque, querelam inofficiosi tunc solummodo liberis præteritis servire, quando in foro externo dubium est de justitia præteritionis, aut exhæredationis, & ideo testamentum adhuc supponitur validum; licet, dum de injustitia exhæredationis constat, eisdem alia actio ad testamentum dicendum nullum concedatur, & quidem durans 30. annis, ubi altera solis quinque terminatur.

285 RESOL. III. An, si filius carens liberis, omisso parente, instituit hæredem extraneum in suis bonis quasi castrensibus, parenti omisso competat querela inofficiosi contra testamentum filii, magna est inter DD. dissensio, & affirmativam tenent Julius

lius Clarus, Covarruvias, multisque aliis citatis, P. Schmier cit. lib. 3. tr. 4. p. 1. c. 1. num. 539. ubi in facti contingentia ita unanimiter ab Inclyta Facultate Juridica Salisburgensi decisum fuisse refert. Verum contrariam sententiam multò communio-rem, & melius fundatam asserit P. Haunold tr. 6. num. 624. Sed fortè hæ sententiæ conciliari possent, dicendò, esse locum illi querelæ, si filius jam sit paterfamilias effectus, seu emancipatus (cujusmodi ex universali Germaniæ consuetudine censentur omnes, separatam à suo patre œconomiam, & familiam habentes) non autem, si filius testator adhuc sit filiusfamilias respectu ascendentis præteriti. Sic enim expressè videtur decisum in l. ult. §. 1. C. de inoff. testam. ubi Imperator testamenta, de peculio quasi castrensi facta, eximit à querela inofficiosa, donec in sacris parentum suorum constituti sunt hi, qui quasi castrense peculium possident; si enim sui juris efficiuntur, procul dubio est, eorum testamenta, & pro ipsis rebus, quas antea ex quasi castrensi peculio habebant, posse de inofficioso querelam sustinere. Et additur ratio elegans: cum neque nomen peculii permanet, sed aliis rebus confunditur, & similem formam recipit, quemadmodum & ceteræ res eorum, quæ in unum congregantur ex omnibus patrimonium. Scio difficultatem moveri posse ex Novell.

115. generaliter pronuntiante, quòd non liceat filio in iis bonis, in quibus testandi licentiam habet, parentes suos præterire. Verùm, quia hæc Novella non explicat, an de filio emancipato, an verò de omni loquatur, juxta sensum legis anterioris, clarè solum filium emancipatum hâc querelâ stringentis, intelligenda est, ut sic Jurium correctio meliùs evitetur.

DI-